Ministry of Digital Governance
Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.10.05 11:05:59 EEST
Reason:
Location: Athens

2026.10.05 11:00:46
Ακριβές Αντίγραφο

Αρ Πρωτ:ΕΞΕ 357358/05-10-2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων

Ταχ. Δ/νση :Μ. Καρδιωτίσσης 56
Ταχ. Κώδικας :712 01
Πληροφορίες :Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία
Τηλέφωνο :2810002229
e-mail :tyso@crete.gov.gr

Ηράκλειο 2026
Αρ.πρωτ.

ΠΡΟΣ:
1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
   -Γενική Δ/νση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
   -Δνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ)
2. Δ/νση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.

ΚΟΙΝ:
1. Γραφείο Περιφερειάρχη
2. Αναπληρωτή Περιφερειάρχη ΠΚ
3. Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ
4. Ειδική Γραμματέα ΠΚ
5. Δήμο Φαιστού

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **58/2026** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθ**. 58/2026** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας **(πρακτικό Νο 09/24-09-2026)** που αφορά στην **αναβολή** Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), για το έργο: **«ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 15,00 MW ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 128 MWh΄΄ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΓΚΑΒΑΝΙΑΣ, Δ.Ε. ΖΑΡΟΥ, ΜΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΣΤΟΥ, Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»** με φορέα έργου την εταιρία «ΕΥΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΙΚΕ»

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:
-Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος Π.Κ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ

Απόσπασμα Πρακτικού Νο 09/24-09-2026
Αριθμός Απόφασης 58/2026

Στο Ηράκλειο σήμερα **Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου 2026** και ώρα **11:00** συνήλθε σε δια ζώσης συνεδρίαση η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, (νέο κτίριο Περιφέρειας Κρήτης, ισόγειο, Μονής Καρδιωτίσσης αριθμ. 56), ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **336161/18-09-2026** πρόσκληση του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη παραβρέθηκαν:

1	Ξυλούρης Νικόλαος	Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος	Πρόεδρος της Επιτροπής
2	Αλεξάκης Γεώργιος	Περιφερειακός Σύμβουλος	Τακτικό Μέλος
3	Ιερωνυμάκης Πρίαμος	» »	» »
4	Μαράκη – Μπελαδάκη Ελένη	Περιφερειακή Σύμβουλος	» »
5	Τσουδερός Ευάγγελος	Περιφερειακός Σύμβουλος	» »
6	Βάρδα Μαρία	Περιφερειακή Σύμβουλος	» »
7	Βρύσαλης Δημήτριος	Περιφερειακός Σύμβουλος	» »
8	Χαιρετάκης Μιχαήλ	» »	Αντιπρόεδρος της Επιτροπής

Από τη συνεδρίαση απουσίαζε ο κ Σκουλάς Νικόλαος, Τακτικό Μέλος της Επιτροπής

Α. Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν οι κ.κ.: Κεγκέρογλου Βασίλης Δήμαρχος Δήμου Μινώα Πεδιάδος, Ντισπυράκης Γεώργιος, Αντιδήμαρχος Δ. Φαιστού και Πρόεδρος Φράγματος Φανερωμένης, Κριτσωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ανάπτυξης Π.Κ., Καγιαμπάκη Άννα προϊσταμένη Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ., Δαφνομήλη Δήμητρα προϊσταμένη τμήματος Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού, Καλογιαννάκης Νικόλαος προϊστάμενος τμήματος Χωρικού Σχεδιασμού Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ., Φουστανάκης Εμμανουήλ, Πρόεδρος ΤΟΕΒ Β' Ζώνης Μεσσαράς (θέμα Β2), Πετράκης Στέλλιος μέτοχος εκπρόσωπος ΛΑΤΕΕ (θέμα Β3), Σιαλακάς Παναγιώτης, Νομικός Σύμβουλος ΛΑΤΕΕ (θέμα Β3), Καρακατσάνης Απόστολος, Υπεύθυνος Ασφαλείας ΛΑΤΕΕ (θέμα Β3), Αβερκάκης Μιχαήλ Δ/νων Σύμβουλος ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Χανιωτάκης Παύλος

Δ/νων Σύμβουλος ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Αποστολάκης Αποστόλης ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Κηπουρός Παναγιώτης, Δ/ντής ΛΑΧΟΡ ΑΕ (θέμα Β3), Χαραλαμπάκης Γιώργος, μελετητής (θέμα Β5), Σφακιανάκη Μαρία χημικός μηχανικός ΔΕΥΑ Φαιστού (θέμα Β5), Παρασύρης Γιάννης, μελετητής (θέμα Β6), Μαρή Αικατερίνη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος Π.Κ., και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη, Νικάκη Δέσποινα και Χατζάκη Ελευθερία υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ.

Β. Συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ., Μεραμβελιωτάκης Ιωάννης υπάλληλος Τμήματος Περιβάλλοντος Π.Ε. Χανίων, Μεϊντάνη Αγγελική, Περιβαλλοντολόγος μελετήτρια (θέμα Β3).

Ο πρόεδρος της Επιτροπής, ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ Β2ο: Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), για το έργο: **«ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 15,00 MW ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 128 MWh΄΄ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΓΚΑΒΑΝΙΑΣ, Δ.Ε. ΖΑΡΟΥ, ΜΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΣΤΟΥ, Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»** με φορέα έργου την εταιρία «ΕΥΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΙΚΕ»

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. **Τις διατάξεις:**
   α) Του **Ν. 1650/1986**: «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,
   β) Του **Ν. 2690/1999**: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
   γ) Του **Ν. 4014/2011**: «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,
   δ) της αριθμ. **1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ,** η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),
   ε) του **Ν. 5314/26 (ΦΕΚ 103 Α/29-06-2026):** «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»,
   όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.
2. Την αριθμ. **10650/24-11-2025** απόφαση Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και το **ΦΕΚ 6523/08-12-2025, τεύχος Β΄,** που αφορά την «Τροποποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Περιφέρειας Κρήτης».
3. Τη με αριθμ. πρωτ.: **239593/06-07-2026** απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον **Ορισμό Αναπληρωτή Περιφερειάρχη και Αντιπεριφερειαρχών στην Περιφέρεια Κρήτης από 01-07-2026 έως και την 31-12-2026.**
4. Την αριθμ **73/2026** απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° 17/20-07-2026), που αφορά στη **Σύσταση επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή,** για τη δεύτερη θητεία της τρέχουσας περιφερειακής περιόδου (2024-2028) και συγκεκριμένα από 01-07-2026 έως 31/12/2028, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 130 και 135 έως 137 του Ν. 5314/2026 «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

5. Την αριθμ **76/2026** απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° 18/27-08-2026), που αφορά στη **Διόρθωση - συμπλήρωση της απόφασης 73/26 (πρακτικό Ν° 17/20-07-2026) Περιφερειακού Συμβουλίου που αφορά στη Σύσταση επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης και μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή**, για τη δεύτερη θητεία της τρέχουσας περιφερειακής περιόδου (2024-2028) και συγκεκριμένα από 01/07/2026 έως 31/12/2028, ως προς τα αναπληρωματικά μέλη του πρακτικού εκλογής μελών της επιτροπής, σε συμμόρφωση με την αριθμ. 7/2026 (πρακτικό 7/05-08-2026) σε ορθή επανάληψη απόφαση της επιτροπής του άρθρου 18 Ν. 2218/1994 τοπικής αρμοδιότητας Ηρακλείου - Λασιθίου
6. Τη με αριθμ. πρωτ.: **30/20-08-2026** απόφαση σε ορθή επανάληψη της Επιτροπής του άρθρου 18 του άρθρου 18 του ν. 2218/1994 και τη με αριθμ. πρωτ**.: 7638/01-09-2026** απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης που αφορά στον **Έλεγχο νομιμότητας της αριθμ. 76/2026 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Κρήτης.**
7. Τη με αριθμ. πρωτ.: **314213/02-9-2026** απόφαση Περιφερειάρχη που αφορά τη συγκρότηση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ΠΚ, για τη δεύτερη θητεία της αυτοδιοικητικής περιόδου 2024-2028.
8. Την αριθμ. **42/2026** απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (πρακτικό Ν° 8/10-09-2026), που αφορά στην **Εκλογή Αντιπροέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας ΠΚ,** για τη δεύτερη θητεία της τρέχουσας περιφερειακής περιόδου (2024-2028) και συγκεκριμένα από 01/07/2026 και έως 31/12/2028, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 130 και 135 παράγραφος 5 του Ν. 5314/26 (ΦΕΚ 103 Α/29-06-2026): Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
9. Το με το αρ. πρωτ.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/**86852/5514/17-04-2026** έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Δ/νση Περιβαλλοντικής Πολιτικής, Δνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) με θέμα**:** «Έλεγχος πληρότητας και διαβίβαση φακέλου ΜΠΕ του έργου: **«ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 15,00 MW ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 128 MWh΄΄ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΓΚΑΒΑΝΙΑΣ, Δ.Ε. ΖΑΡΟΥ, ΜΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΣΤΟΥ, Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ»**
10. Τη με αριθμ. πρωτ. **146121/28-04-2026** ανακοίνωση του Περιφερειακού Συμβουλίου στον τοπικό τύπο, προκειμένου να λάβουν γνώση οι φορείς και οι πολίτες της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, για την αναφερόμενη Μ.Π.Ε.
11. Το με αριθμ. πρωτ. **155660/06-05-2026** έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Π.Κ. προς το Δήμο Φαιστού με θέμα: **«ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 15,00 MW ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 128 MWh΄΄ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΓΚΑΒΑΝΙΑΣ, Δ.Ε. ΖΑΡΟΥ, ΜΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΣΤΟΥ, Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»,** για έκφραση γνώμης από τα οικεία συλλογικά όργανα.
12. Το με αρ. πρωτ. **343701/23-09-2026** έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

    ΣΧΕΤΙΚΑ:

    1) Το με αρ. πρωτ. 147102/29-04-2026 έγγραφο διαβίβασης του φακέλου ΜΠΕ από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Κρήτης.

    2) Η με υπ' αριθ. 006505/2025 Απόφαση του Αντιπροέδρου Ενέργειας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Αποβλήτων & Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) για Χορήγηση Άδειας Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μέγιστης ισχύος έγχυσης 15 MW και μέγιστης ισχύος απορρόφησης 15 MW στη θέση ‘’ΑΓΚΑΒΑΝΙΑΣ’’ των Δημοτικών ενοτήτων ΖΑΡΟΥ , ΜΟΙΡΩΝ & ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ του Δήμου ΦΑΙΣΤΟΥ της Περιφερειακής Ενότητας

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ της Περιφέρειας ΚΡΗΤΗΣ, της εταιρείας με την επωνυμία «ΕΥΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ».

Το υπό εξέταση έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία ανεξάρτητης μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μέσω αντλησιοταμίευσης, ονομαστικής ισχύος έγχυσης και απορρόφησης 15,00 MW**,** εγκατεστημένης ενεργειακής χωρητικότητας 128 MWh και εγγυημένης (ωφέλιμης) χωρητικότητας 90 MWh, στη θέση «Αγκαβανιάς» του Δήμου Φαιστού, στην ευρύτερη περιοχή της τεχνητής λίμνης Φανερωμένης.

Ο Σταθμός Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΣΑΗΕ) θα απορροφά ρεύμα από το δίκτυο κατά τις περιόδους φόρτισης και θα το αποδίδει σε αυτό βάσει εμπορικών συμφωνιών ή βάσει συμμετοχής στις Αγορές Ενέργειας, σύμφωνα με το επιχειρηματικό μοντέλο λειτουργίας του. Η μέγιστη ισχύς φόρτισης και αποφόρτισης είναι η ονομαστική ισχύς των inverter, δηλαδή τα 15 MW (ΜΠΕ, σελ. 26). Η αποθηκευμένη ενέργεια θα εγχέεται στο διασυνδεδεμένο σύστημα μεταφοράς, το οποίο και θα τροφοδοτεί το έργο.

Ο Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α΄ 179/22.08.2011) *«Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις»*, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4951/2022 (ΦΕΚ Α΄ 129/04.07.2022) *«Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας – Β΄ φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος»*, αντιμετωπίζει την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας ως αυτοτελή ενεργειακή δραστηριότητα, για την οποία απαιτείται «Άδεια Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας» (όχι Βεβαίωση Παραγωγού ΑΠΕ). Για το συγκεκριμένο έργο η ΡΑΑΕΥ, με την απόφαση 006505/2025, χορήγησε «Άδεια Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας», ισχύος έγχυσης 15 MW και απορρόφησης 15 MW.

Ως **κάτω ταμιευτήρας** προτείνεται να χρησιμοποιηθεί η υφιστάμενη τεχνητή λίμνη Φανερωμένης, ενώ σε υψηλότερο υψόμετρο θα κατασκευαστεί νέος **άνω ταμιευτήρας**. Κατά τη φάση άντλησης, νερό θα μεταφέρεται από τη λίμνη Φανερωμένης στον άνω ταμιευτήρα και κατά τη φάση παραγωγής το νερό θα ακολουθεί την αντίστροφη πορεία, διερχόμενο από αναστρέψιμη στροβιλοαντλία, και θα παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

Τα κύρια τμήματα του έργου είναι:

• **Άνω ταμιευτήρας:** Θα δημιουργηθεί με φράγμα από κυλινδρούμενο σκληρό επίχωμα, μέγιστου ύψους 52 m, μήκους στέψης 340,74 m, πλάτους στέψης 6 m και υψομέτρου στέψης +826,50 m. Η ανώτατη στάθμη λειτουργίας είναι +824 m, η επιφάνεια του ταμιευτήρα στη στάθμη αυτή 30.128,06 m² και ο ωφέλιμος όγκος νερού που προβλέπεται να διακινείται 57.984,55 m³. Η μελέτη θραύσης δίνει συνολική αποθηκευτική ικανότητα στην ανώτατη στάθμη λειτουργίας 486.150,8 m³. Το κύριο σώμα του φράγματος πρόκειται να κατασκευαστεί εγκάρσια στον άξονα της υφιστάμενης μισγάγγειας που δημιουργείται στη θέση του φράγματος λόγω της λεκάνης απορροής των 0,082km². Στο σώμα του φράγματος περιλαμβάνεται στοά αποστράγγισης και μετωπικός υπερχειλιστής ελεύθερης υπερχείλισης, μήκους στέψης 3 m, με παροχή σχεδιασμού 0,92 m³/s για Τ=1.000 έτη.

• **Άνω υδροληψία:** Κατασκευάζεται σε υψόμετρο περίπου +785m ώστε να είναι συνεχώς βυθισμένη και να εμποδίζεται η προσρόφηση αέρα εντός του συστήματος προσαγωγής.

• **Σύστημα προσαγωγής:** Εκτείνεται από την υδροληψία του άνω ταμιευτήρα έως και την αναστρέψιμη μονάδα του σταθμού παραγωγής. Η μεταφορά του νερού μεταξύ των δύο ταμιευτήρων πραγματοποιείται μέσω σήραγγας με μεταλλική επένδυση,

εσωτερικής διαμέτρου 5m, μήκους περίπου 3.036 m. Το σύστημα προσαγωγής θα λειτουργεί είτε ως αγωγός προσαγωγής είτε ως καταθλιπτικός αγωγός ανάλογα με τον τρόπο λειτουργίας της αναστρέψιμης μονάδας (παραγωγή ενέργειας ή άντληση νερού). Για την αντιπληγματική προστασία της μονάδας, εκτιμήθηκε σε αυτή τη φάση μελέτης, ότι θα απαιτηθεί η κατασκευή αεριοφυλακίου ύψους 11 m και διαμέτρου 8 m, που θα λειτουργεί ως διάταξη απόσβεσης των απότομων μεταβολών πίεσης κατά την εκκίνηση, παύση ή μεταβολή του τρόπου λειτουργίας της μονάδας.

• **Σταθμός άντλησης-παραγωγής:** Προβλέπεται περίπου 1.560 m βορειοανατολικά του υφιστάμενου φράγματος Φανερωμένης. Έχει διαστάσεις περίπου 39 × 67 m και κατακόρυφη ανάπτυξη περίπου 47 m κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Θα περιλαμβάνει μία αναστρέψιμη στροβιλοαντλία τύπου PELTON, ισχύος 15 MW, με ονομαστική παροχή 7,07 m³/s και μέγιστο μανομετρικό 700 m, μαζί με γεννήτρια, μετασχηματιστές, πίνακες και τα σχετικά συστήματα ελέγχου και προστασίας. Η σύνδεση του σταθμού με τον κάτω ταμιευτήρα θα γίνεται μέσω διώρυγας μήκους 71 m, στην έξοδο της οποίας προβλέπονται πετάσματα, σχάρα συγκράτησης επιπλεόντων, δοκοί έμφραξης και γερανογέφυρα.

• **Κάτω ταμιευτήρας:** Ως κάτω ταμιευτήρας χρησιμοποιείται η υφιστάμενη τεχνητή λίμνη Φανερωμένης, για την οποία η ΜΠΕ αναφέρει επιφάνεια περίπου 1.000 στρεμμάτων, ωφέλιμη χωρητικότητα 18.000.000 m³, μέγιστη στάθμη λειτουργίας +157 m και κατώτατη +126 m. Η ΜΠΕ εκτιμά ότι η λειτουργία του συγκεκριμένου έργου θα προκαλεί διακύμανση της στάθμης της λίμνης κατά 5,8 cm.

• **Δρόμοι πρόσβασης:** Η πρόσβαση στην περιοχή του έργου αποθήκευσης Η.Ε. θα πραγματοποιείται μέσω υφιστάμενων δρόμων, και βελτίωσης υφιστάμενης οδοποιίας για την πρόσβαση στο φράγμα και τον σταθμό άντλησης-παραγωγής, από την επαρχιακή οδό Βόρων - Άνω Ζαρού, ανάμεσα στους οικισμούς Λαλουμάς και Σκούρβουλα. Το μήκος της διάνοιξης δασικής οδοποιίας για την πρόσβαση στο φράγμα είναι 835m, η οποία προβλέπεται να συντηρηθεί και να βελτιωθεί εάν αυτό απαιτείται.

• **Έργα διασύνδεσης:** Η διασύνδεση θα γίνει με υπόγειο καλώδιο τάσης 33kV μήκους 11,18km, που θα διασυνδέσει τον ΣΑΗΕΑ με το δίκτυο του Διαχειριστή μέσω του Υποσταθμού ΑΔΜΗΕ ΜΟΙΡΩΝ. Το ενδεχόμενο υπόγειο καλώδιο θα οδεύσει σε υφιστάμενους δρόμους, σε όρυγμα πλάτους περίπου 0,8 μέτρων και βάθους περίπου 1 μέτρου που θα κατασκευαστεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.

Η ΜΠΕ οριοθετεί τρία βασικά πολυγωνικά γήπεδα: άνω ταμιευτήρα **72.212,68 m²**, συστήματος προσαγωγής **83.087,40 m²** και σταθμού άντλησης–παραγωγής **12.051,44 m²**, δηλαδή συνολικά **167.351,52 m²**. Η συνολική επιφάνεια επέμβασης κατά την κατασκευή εκτιμάται περίπου σε **167 στρέμματα**, ενώ η μόνιμη κατάληψη κατά τη λειτουργία περίπου σε **75 στρέμματα (Πίνακες 2 και 3)**.

Στον Πίνακα 1 αναφέρονται τα κύρια τμήματα του έργου, συνοπτικά, και ενδεικτικές συντεταγμένες της θέσης του.

Κατάταξη του έργου ως προς την περιβαλλοντική αδειοδότηση:

Σύμφωνα με τη ΜΠΕ και την ισχύουσα κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων που αυτή επικαλείται, το έργο αντλησιοταμίευσης υπάγεται στη **2η Ομάδα «Υδραυλικά έργα»** και, ως σύνολο, κατατάσσεται στην **Υποκατηγορία Α1**. Ειδικότερα, το φράγμα κατατάσσεται στην Α1 λόγω μέγιστου ύψους άνω των 50 m, ενώ ο ταμιευτήρας κατατάσσεται επίσης στην Α1, με βάση τον συνολικό μικτό όγκο του άνω και κάτω ταμιευτήρα, ο οποίος υπερβαίνει τα 10.000.000 m³.

Οι αγωγοί μεταφοράς νερού κατατάσσονται αυτοτελώς στην κατηγορία Β των υδραυλικών έργων.

Ως προς τα συνοδά έργα, η ηλεκτρική διασύνδεση υπάγεται στην **11η Ομάδα «Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών»** και, με βάση τα χαρακτηριστικά της (Τ ≤150 kV και L<15 km), κατατάσσεται αυτοτελώς στην Υποκατηγορία Α2, ενώ ως συνοδό έργο του έργου αντλησιοταμίευσης ακολουθεί την κατάταξη του κύριου έργου στην Α1.
Τα έργα οδοποιίας πρόσβασης κατατάσσονται επίσης αυτοτελώς στην Υποκατηγορία Α2.
Συνεπώς, το συνολικό έργο αδειοδοτείται περιβαλλοντικά ως έργο **Υποκατηγορίας Α1**, με αρμόδια περιβαλλοντική αρχή τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του ΥΠΕΝ.
Σύμφωνα με τη ΜΠΕ: α) Με βάση το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) των Λεκανών Απορροής Ποταμών των ΛΑΠ Κρήτης, η περιοχή του έργου δεν εμπίπτει εντός Ζώνης Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚ)
β) Δεν προκύπτει ανάγκη εξαίρεσης βάσει του άρθρου 4.7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ για το ΙΤΥΣ «τεχνητή λίμνη Φανερωμένης» λόγω υλοποίησης του προτεινόμενου έργου αντλησιοταμίευσης (Το άρθρο 4 παρ. 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ ενεργοποιείται όταν ένα νέο έργο πρόκειται να μεταβάλει τόσο σημαντικά ένα υδατικό σύστημα, ώστε να υπάρχει κίνδυνος να μην επιτευχθεί το καλό οικολογικό δυναμικό/κατάσταση ή να υπάρξει υποβάθμιση. Τότε το έργο μπορεί να προχωρήσει μόνο εφόσον αποδειχθούν πρόσθετες αυστηρές προϋποθέσεις, όπως λόγοι υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, λήψη όλων των εφικτών μέτρων μετριασμού και έλλειψη καλύτερης περιβαλλοντικής εναλλακτικής).
Ως παράρτημα της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου περιλαμβάνεται **τεχνική μελέτη στην οποία εξετάζεται η θραύση του φράγματος που προβλέπεται να κατασκευαστεί για τη δημιουργία του άνω ταμιευτήρα** του έργου αντλησιοταμίευσης και η όδευση του πλημμυρικού κύματος που προκύπτει λόγω της θραύσης.

Πίνακας 1: Τα κύρια τμήματα του έργου και οι ενδεικτικές συντεταγμένες της θέσης τους			
Τμήμα έργου	**Κύρια τεχνικά μεγέθη**	**Ενδεικτικό σημείο ΕΓΣΑ ’87 (Χ, Υ)**	**Παρατήρηση**
Άνω ταμιευτήρας – φράγμα – υπερχειλιστής	Επιφάνεια νερού 30.128,06 m², ωφέλιμος όγκος 57.984,55 m³, συνολική αποθήκευση ~486.150,8 m³. Φράγμα Hmax 52 m, στέψη 340,74 × 6 m	577885,82 – 3887265,67 (Α1)	Το συνολικό πολυγωνικό γήπεδο είναι 72.212,68 m².
Άνω υδροληψία	Σε υψόμετρο περίπου +785 m, μόνιμα βυθισμένη	577885,82 – 3887265,67 (Π1)	Το Π1 αποτελεί σημείο έναρξης του πολυγώνου του συστήματος προσαγωγής στην περιοχή του άνω έργου.
Σύστημα προσαγωγής / κατάθλιψης	Μεταλλικά επενδεδυμένη σήραγγα D=5,00 m, L≈3.036 m	578241,87 – 3885289,69 (Π10)	Ενδεικτικό ενδιάμεσο σημείο της χάραξης. Το πολυγωνικό γήπεδο προσαγωγής έχει έκταση 83.087,40 m².
Αεροφυλάκιο	Ύψος ~11 m, διάμετρος ~8 m	578539,08 – 3884804,88 (Π14)	Ενδεικτικό σημείο στο κατώτερο τμήμα του συστήματος προσαγωγής· η ΜΠΕ δεν δίνει χωριστό πίνακα συντεταγμένων για το αεροφυλάκιο.
Σταθμός άντλησης–παραγωγής	39 × 67 m, βάθος/κατακόρυφη ανάπτυξη ~47 m, 1 μονάδα PELTON 15 MW	578464,54 – 3884740,96 (Σ1)	Επίσημη κορυφή του πολυγώνου του ΣΑΠ, συνολικής έκτασης 12.051,44 m².
Διώρυγα σύνδεσης ΣΑΠ–λίμνης / κάτω υδροληψία–εκβολή	Μήκος 71 m, σχάρα επιπλεόντων, δοκοί έμφραξης και γερανογέφυρα	578459,55 – 3884670,05 (Σ8)	Ενδεικτικό σημείο στην πλευρά του πολυγώνου του σταθμού προς τη λίμνη· δεν υπάρχει αυτοτελής πίνακας συντεταγμένων για τη διώρυγα.
Κάτω ταμιευτήρας – Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης	Υφιστάμενος ταμιευτήρας, ~1.000 στρ., ωφέλιμος όγκος 18×10⁶ m³, στάθμες +126 έως +157 m	περιοχή σύνδεσης ~578460 – 3884670	Δεν κατασκευάζεται νέος κάτω ταμιευτήρας. Η συντεταγμένη αφορά την περιοχή διεπαφής του νέου έργου με την υφιστάμενη λίμνη, όχι αντιπροσωπευτικό κέντρο της λίμνης.
Οδοποιία πρόσβασης προς άνω έργα	Περίπου 835 m, με βελτίωση/διάνοιξη δασικής οδοποιίας	577885,82 – 3887265,67 (Α1)	Ενδεικτικό άκρο στην περιοχή του φράγματος. Η ΜΠΕ δεν δίνει πίνακα κορυφών της οδού.
Ηλεκτρική διασύνδεση	Υπόγειο καλώδιο 33 kV, L=11,18 km προς Υ/Σ ΑΔΜΗΕ Μοιρών, όρυγμα ~0,8 × 1,0 m	578464,54 – 3884740,96 (Σ1)	Ενδεικτική αφετηρία στην περιοχή του σταθμού. Η ΜΠΕ δεν δίνει πίνακα συντεταγμένων της πλήρους όδευσης.

Πίνακας 2: Οι τύποι κάλυψης γης των επιφανειών που θα καταληφθούν κατά τη φάση κατασκευής,
και Πίνακας 3: Οι τύποι κάλυψης γης των επιφανειών που θα καταληφθούν κατά τη φάση λειτουργίας του έργου (Πηγή: ΜΠΕ)

Επιφάνεια κατάληψης κατά τη φάση κατασκευής			
Κωδικός CORINE 2018	Χαρακτηρισμός	Επιφάνεια (m^2)	Ποσοστό
321	Φυσικοί βοσκότοποι	93.231,1	55,7%
323	Σκληροφυλλική βλάστηση	32.817,7	19,6%
223	Ελαιώνες	28.876,5	17,3%
512	Συλλογές υδάτων	12.426,2	7,4%

Πίνακας 34: Επιφάνεια κατάληψης κατά τη φάση κατασκευής

Επιφάνεια κατάληψης κατά τη φάση λειτουργίας			
Κωδικός CORINE 2018	Χαρακτηρισμός	Επιφάνεια (m^2)	Ποσοστό
321	Φυσικοί βοσκότοποι	58.752,4	78%
323	Σκληροφυλλική βλάστηση	5.479,0	7%
223	Ελαιώνες	6.071,9	8%
512	Συλλογές υδάτων	5.047,5	7%

Πίνακας 35: Επιφάνεια κατάληψης κατά τη φάση λειτουργίας

Στοιχεία για την Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης (EL1340RL00204101H) από τη 2η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Κρήτης:

Το φράγμα Φανερωμένης βρίσκεται στον Δήμο Φαιστού εντός λεκάνης του ρέματος του Γεροπόταμου (ταμιευτήρας αναγνωρισμένος ως ΕΥΣ με κωδικό EL1340RL00204101H).

Κατασκευάστηκε το 2005 για να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες άρδευσης της περιοχής της Μεσσαράς. Η τροφοδοσία του γίνεται από τον χείμαρρο Κουτσουλίδη. Η μέση ετήσια εισροή νερού στο φράγμα είναι της τάξης των 12 hm^3. Από αυτά περίπου ~8,5 hm^3 είναι η απολήψιμη ποσότητα, αφού ένα μέρος ελευθερώνεται κατάντη του φράγματος στο Υδατικό Σύστημα EL1340R000204124H (Ρέμα Γεροπόταμος) και ένα μέρος εξατμίζεται.

Φορέας διαχείρισης του φράγματος είναι ο ΤΟΕΒ Μεσαράς (Α', Β', Γ' ζώνης).

Χαρακτηριστικά φράγματος:

- Τύπος: Χωμάτινο με αργιλικό πυρήνα
- Στεγανοποίηση: Φυσική στεγανότητα (μαργαϊκοί ασβεστόλιθοι, μάργες)
- Ύψος αναχώματος: 76 m
- Μήκος στέψης: 485 m
- Πλάτος στέψης: 8 m
- Όγκος αναχώματος: 3.077.770 m^3
- Ωφέλιμος όγκος: 18.000.000 m^3
- Επιφάνεια ταμιευτήρα: 1.000.000 m^2
- ΑΣΛ: +157 m (Ανώτατη στάθμη λίμνης)
- ΚΣΛ: +126 m (Κανονική στάθμη λίμνης)
- Ανώτατη στάθμη πλημμύρας: +160,5 m

Οι υπολογισμένες απολήψεις στην αντίστοιχη υπολεκάνη του Γεροποτάμου για το 2020 ανέρχονται σε ~8 εκ.m^3 κυρίως λόγω άρδευσης σύμφωνα με το κείμενο τεκμηρίωσης «Ανάλυση ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεών τους στα επιφανειακά και στα υπόγεια υδατικά συστήματα».

Στην περιοχή η ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υπόγειων υδατικών συστημάτων είναι κακή, γεγονός που αναδεικνύει ακόμη περισσότερο την αναγκαιότητα εμπλουτισμού τους από το νερό του ταμιευτήρα.

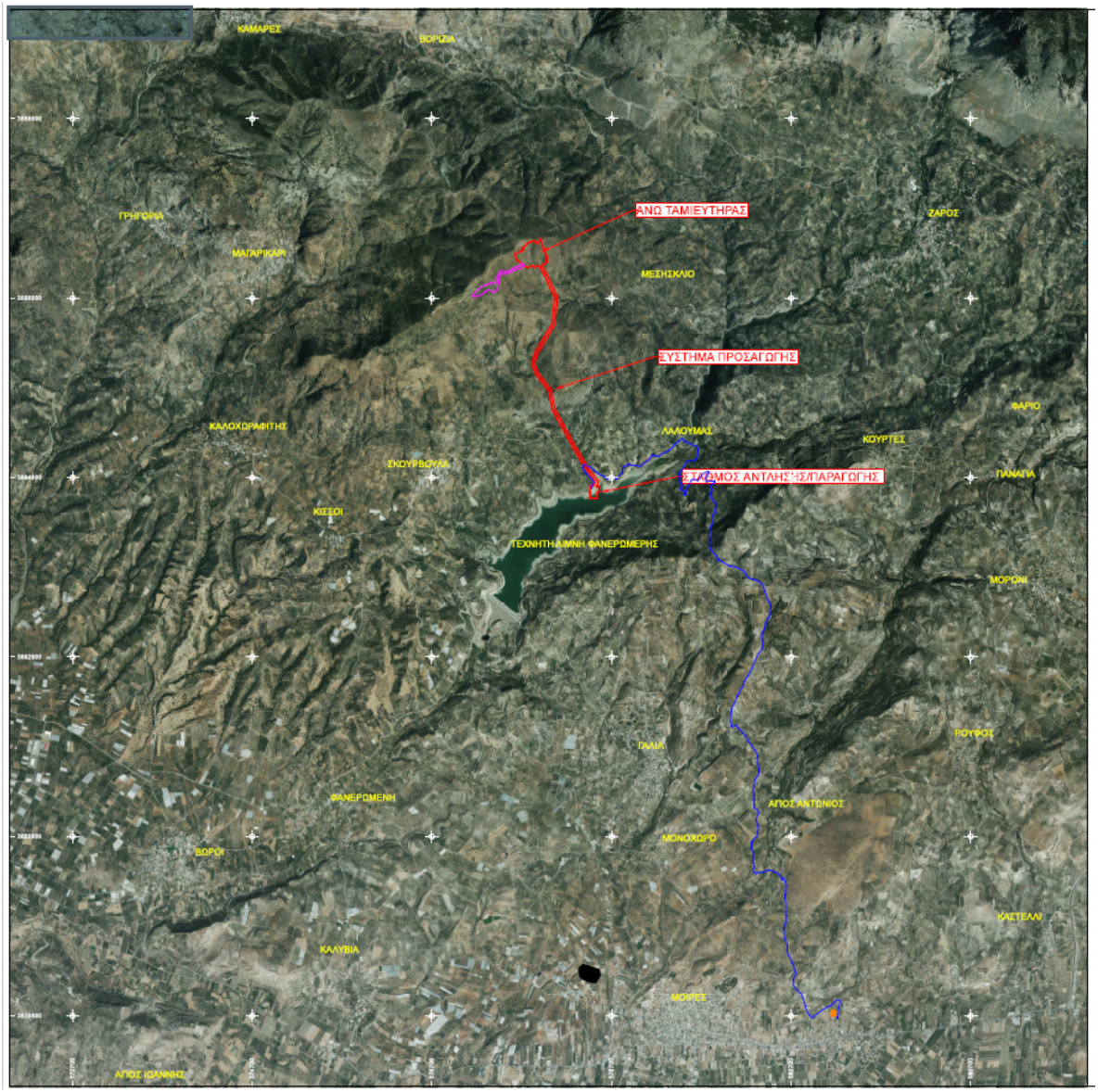
Σε ό,τι αφορά την αντιπλημμυρική λειτουργία, το φράγμα παρέχει αντιπλημμυρική προστασία στις κατάντη περιοχές. Πιθανή ενέργεια που θα βελτίωνε την κατάσταση του υδατικού συστήματος, αποτελεί η ρύθμιση της παροχής που απελευθερώνεται με τη σταδιακή αποφόρτιση σε περιπτώσεις έντονων βροχοπτώσεων για την αποφυγή πλημμυρών. Η εφαρμογή όμως μόνο του συγκεκριμένου μέτρου, το οποίο δεν επηρεάζει τις καθορισμένες χρήσεις, δεν οδηγεί με βεβαιότητα το υδατικό σύστημα σε καλή οικολογική κατάσταση. Επισημαίνεται ότι και σύμφωνα με τους χάρτες του 2ου κύκλου του Σ.Δ.Κ.Π.6, κατάντη του ταμιευτήρα της Φανερωμένης η περιοχή βρίσκεται σε Ζ.Δ.Υ.Κ.Π (EL13APSFR001- Μέσω ρους Γερω-Ποτάμου, περιοχή Πόμπιας), επομένως ο αντιπλημμυρικός χαρακτήρας του φράγματος κρίνεται απαραίτητος.
Όσον αφορά τις απολήψεις για την κάλυψη αρδευτικών αναγκών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, μπορεί να προβλεφθεί περιορισμός των απολήψεων από τη λίμνη και αντικατάσταση των ποσοτήτων αυτών από τα υπόγεια υδατικά συστήματα. Κάτι τέτοιο, όμως, θα είχε αρνητικές επιπτώσεις στις καθορισμένες χρήσεις της γεωργίας, αφού πιθανώς θα εμφανίζονταν προβλήματα ανεπάρκειας, καθώς επίσης θα συντελούσε στην υποβάθμιση του υπόγειου υδροφορέα.

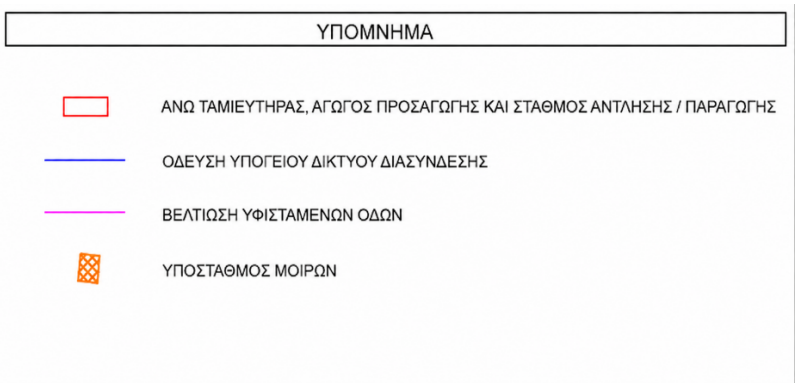
Ως προς την άδεια χρήσης του νερού:
Σύμφωνα με την ΚΥΑ 146896/2014 (ΦΕΚ 2878/Β/27-10-2014) *«Κατηγορίες αδειών χρήσης και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης των υδάτων. Διαδικασία και όροι έκδοσης των αδειών, περιεχόμενο και διάρκεια ισχύος τους και άλλες συναφείς διατάξεις»* όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η χρήση δημόσιου υδροληπτικού έργου από τρίτο προϋποθέτει την ύπαρξη νόμιμου τίτλου ή άλλου εγγράφου/βεβαίωσης περί παραχώρησης της χρήσης, ενώ η άδεια χρήσης ύδατος δεν υποκαθιστά την απαιτούμενη παραχώρηση ή άλλες αναγκαίες εγκρίσεις και αφορά αποκλειστικά το συγκεκριμένο έργο/χρήση και τον δικαιούχο της (άρθρο 3 παρ. 2.1 και 2.3 περ. γ΄, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 παρ. 1γ΄ και παρ. 3 περ. β΄–ε΄ της ΚΥΑ οικ. 146896/2014).
Η άδεια χρήσης ύδατος εκδίδεται μετά την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. και εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εκτέλεσης του έργου αξιοποίησης υδατικών πόρων. Για την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. απαιτείται προηγούμενη γνώμη της αρμόδιας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΚΥΑ 146896/2014, άρθρο 2, παρ. 2.1). Η Διεύθυνση Υδάτων ελέγχει και τη συμβατότητα της προτεινόμενης χρήσης με το ΣΔΛΑΠ και το καθεστώς διαχείρισης του υδατικού πόρου.
Για το έργο “Φράγμα Φανερωμένης Μεσσαράς” Νομού Ηρακλείου είχαν εγκριθεί περιβαλλοντικοί όροι με τη με αρ. πρωτ. οικ. 66164/28-1-1998 Κοινή Απόφαση Υπουργείων ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Γεωργίας, η οποία ίσχυε έως 31-12-2007.

ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ

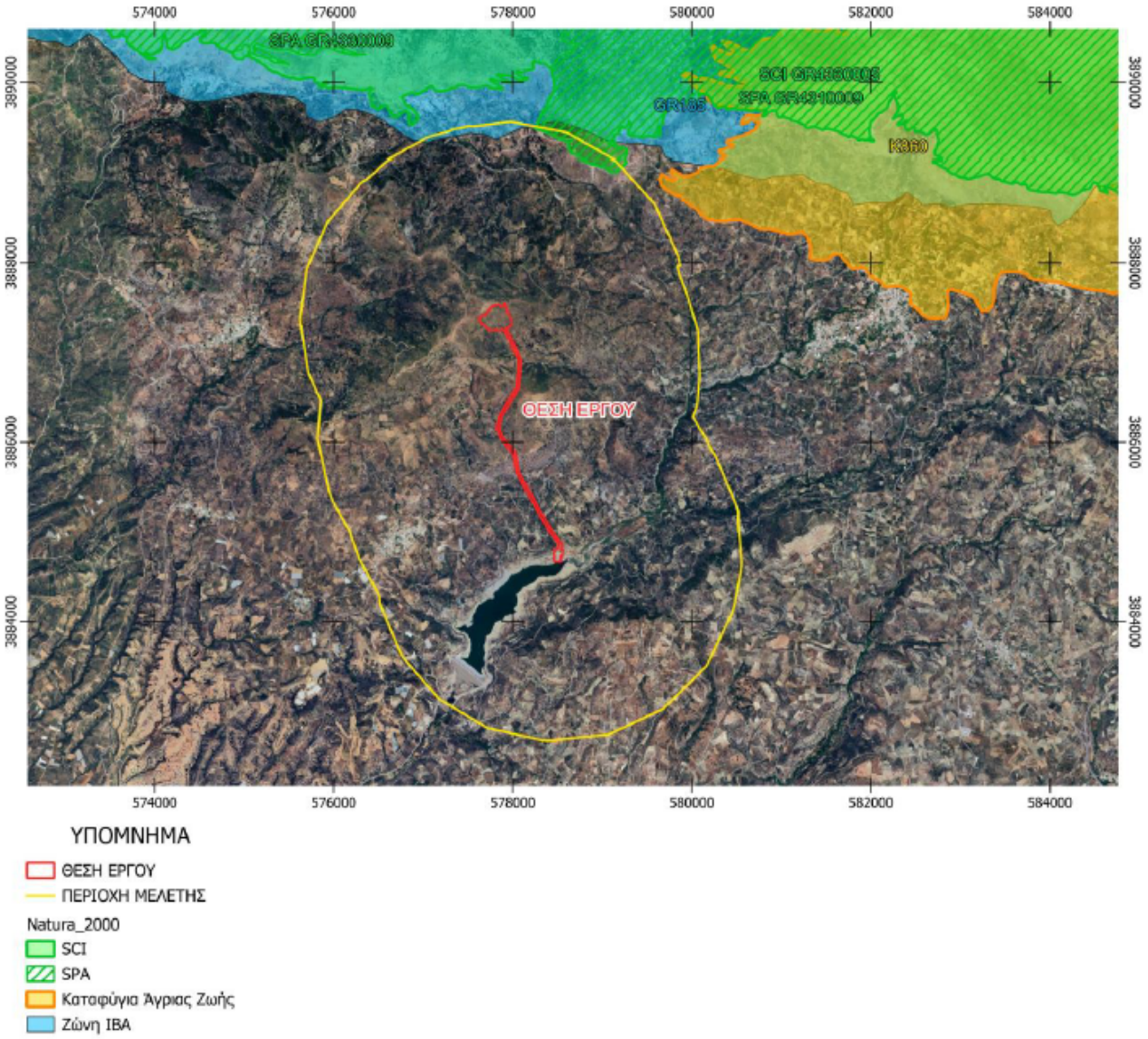
Το έργο χωροθετείται στη θέση «Αγκαβανιάς» των Δημοτικών Ενοτήτων Ζαρού, Μοιρών και Τυμπακίου του Δήμου Φαιστού της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, ανάμεσα στους οικισμούς Λαλουμά, Μεσήσκλιο, Σκούρβουλα και την Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης.
Α) Περιοχή μελέτης: Η ΜΠΕ ορίζει ως περιοχή μελέτης ζώνη ακτίνας 2 km από τα όρια του γηπέδου του κυρίως εμβαδικού έργου, αναφέροντας ρητά ότι σε αυτή δεν περιλαμβάνεται η ηλεκτρική διασύνδεση.
Παρατήρηση της Υπηρεσίας μας για την περιοχή μελέτης:
Σύμφωνα με την Υ.Α. οικ. 170225/2014 (Β΄ 135), που περιλαμβάνει τις προδιαγραφές των ΜΠΕ, περιοχή μελέτης προβλέπεται και για τα γραμμικά έργα,

με καθορισμό ελάχιστης απόστασης από τον άξονά τους. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι η υπόγεια γραμμή διασύνδεσης μήκους 11,18 km αποτελεί συνοδό έργο της υπό αδειοδότηση εγκατάστασης, απαιτείται να προσδιοριστεί και να αποτυπωθεί η περιοχή μελέτης κατά μήκος της πλήρους όδευσής της και να εξεταστεί εντός αυτής η υφιστάμενη κατάσταση και οι τυχόν επιπτώσεις στα στοιχεία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, στις προστατευόμενες περιοχές και στις θεσμοθετημένες χρήσεις γης.

Εικόνα 1: Η θέση των έργων σε υπόβαθρο Κτηματολογίου, από το Σχέδιο Ι.5 «Εντοπισμός έργου» της ΜΠΕ.

Εικόνα 2: Η περιοχή μελέτης της ΜΠΕ, με το κίτρινο περίγραμμα.

Β) Οι θέσεις των κύριων έργων είναι εκτός προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου NATURA 2000.

Παρατήρηση της υπηρεσίας μας ως προς τις πλησιέστερες περιοχές NATURA 2000:

Οι GR4330005 «Όρος Ίδη (Βορίζια, Γερανοί, Καλή Μαδάρα)» και GR4310009 «Κρουσώνας – Βρωμονερό Ίδης» σε απόσταση 1.810,89 m, εισέρχονται στην περιοχή μελέτης των 2 km κατά περίπου 189 m στο πλησιέστερο σημείο. Άρα πρέπει να αντιμετωπιστούν ως προστατευόμενες περιοχές εντός της περιοχής μελέτης.

Γ) Η θέση του έργου ως προς του πλησιέστερους οικισμούς και οι αποστάσεις του από αυτούς παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 και στην Εικόνα 3.

Δ) Δάση και δασικές εκτάσεις – έκταση και ένταση των επεμβάσεων

Η έκταση στην οποία αναπτύσσεται το υπό μελέτη έργο είναι δασική έκταση κατά 62% (για την οποία θα απαιτηθεί έγκριση επέμβασης) και μη δασική κατά 38%. Για την Π.Ε. Ηρακλείου έχει κυρωθεί ο δασικός χάρτης με την Απόφαση 6953/2022 (ΦΕΚ Δ'883/24.11.2022). Οι επιφάνειες επέμβασης σε δασικές εκτάσεις αρχικά εκτιμώνται σε 137.115,39 m^2, η επέμβαση που αφορά τον άνω ταμιευτήρα εκτιμάται σε 72.212,68 m^2, τον αγωγό προσαγωγής σε 32.407,49 m^2, τη βελτίωση υφιστάμενων οδών και το υπόγειο δίκτυο διασύνδεσης σε 32.495,22 m^2 για αρχικά εκτιμώμενο μήκος 11.180m (Πίνακας 5, Εικόνα 4).

Επομένως, δεν πρόκειται για σημειακή ή περιορισμένη επέμβαση, αλλά για εκτεταμένη κατάληψη δασικών εκτάσεων από κύρια και συνοδά έργα, με συνδυασμό επιφανειακών και γραμμικών παρεμβάσεων.

Η περιβαλλοντική σημασία της επέμβασης επιβεβαιώνεται και από την ίδια τη ΜΠΕ, η οποία στο κεφάλαιο αξιολόγησης των επιπτώσεων στη χλωρίδα αναφέρει ρητά ότι **«η επέμβαση στη χλωρίδα της περιοχής θα είναι σημαντική, ιδίως στην περιοχή κατάκλισης, όπου θα γίνει αποψίλωση και εκχέρσωση»**. Η μελέτη αναγνωρίζει επίσης ότι οι εργασίες συνεπάγονται απώλεια ενδιαιτημάτων πανίδας και ορνιθοπανίδας, έστω και αν εκτιμά μέρος αυτών των επιπτώσεων ως παροδικό ή αποκαταστάσιμο.

Σημαντικό τμήμα της επέμβασης είναι **μόνιμες υποδομές**, όπως ο άνω ταμιευτήρας, και συνεπώς δεν είναι δυνατόν το σύνολο της δασικής έκτασης που επηρεάζεται να αποκατασταθεί στην προϋφιστάμενη μορφή του. Αντίστοιχα, τα γραμμικά έργα, ακόμη και όπου προβλέπεται επανεπίχωση ή αποκατάσταση, επιφέρουν κατά τη φάση κατασκευής αποψίλωση, διατάραξη του εδάφους, κατακερματισμό της βλάστησης και προσωρινή απώλεια ή υποβάθμιση ενδιαιτημάτων. Η ίδια η ΜΠΕ αναγνωρίζει ότι η ζώνη κατάληψης του έργου είναι δασική τόσο στην περιοχή του άνω ταμιευτήρα όσο και στην περιοχή του κτιρίου παραγωγής.

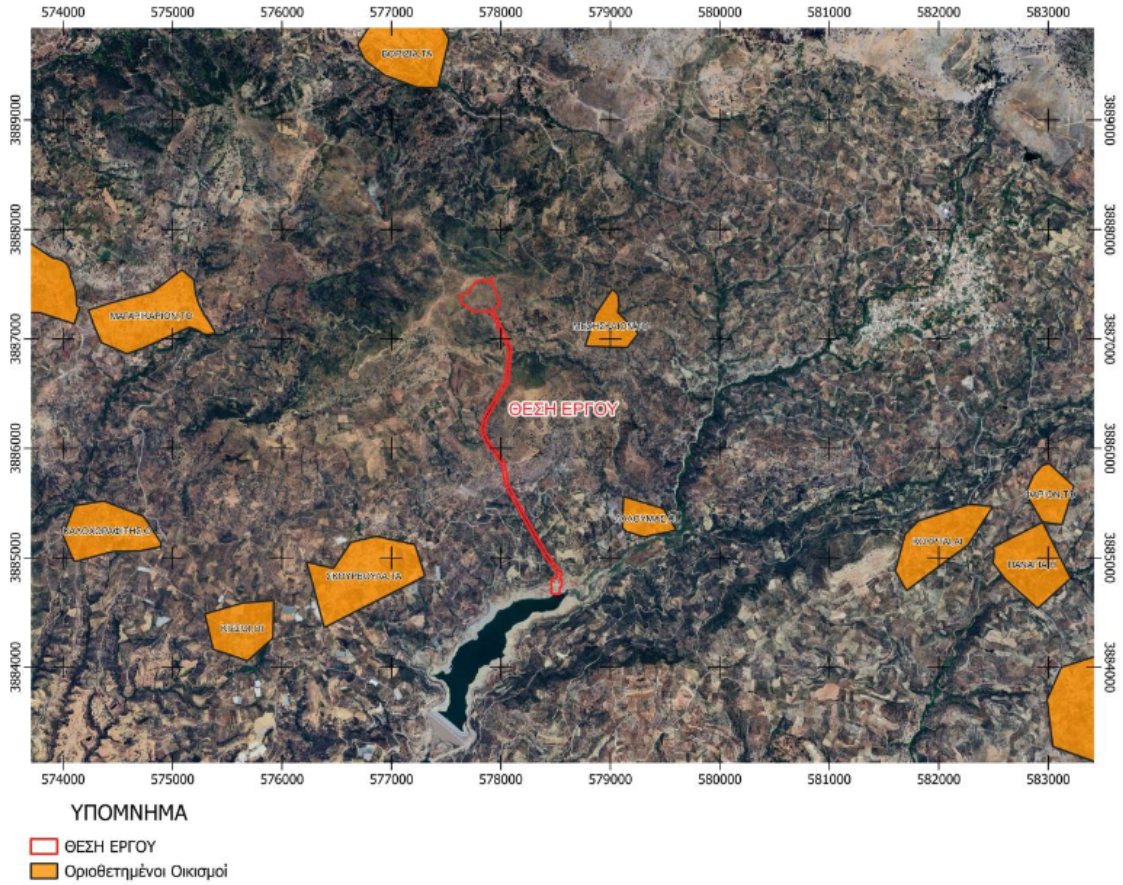
Κατά συνέπεια, το μέγεθος της επέμβασης σε δασικές εκτάσεις, η χωρική της εξάπλωση σε περισσότερα επιμέρους τμήματα του έργου και η προβλεπόμενη αποψίλωση και εκχέρσωση τεκμηριώνουν σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση στη δασική βλάστηση και στα συνδεόμενα ενδιαιτήματα. Η πρόβλεψη φυτοτεχνικής αποκατάστασης αποτελεί μέτρο μετριασμού της επίπτωσης, δεν αναιρεί όμως ούτε την έκταση ούτε τον χαρακτήρα της αρχικής επέμβασης, ιδίως στις επιφάνειες μόνιμης κατάληψης.

Ε) Το Καταφύγιο Άγριας Ζωής Κ860 «Ψηλορείτης Δήμου Ζαρού και Ρούβα» απέχει, κατά τη ΜΠΕ, 2.178,92 m. Άρα βρίσκεται περίπου 179 m έξω από τη ζώνη των 2 km του κυρίως έργου.

ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΓΗΠΕΔΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟ ΠΛΗΣΙΕΣΤΕΡΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ	
Οικισμός	Απόσταση (μέτρα)
ΜΕΣΗΣΚΛΙΟ	672
ΛΑΛΟΥΜΑΣ	693
ΣΚΟΥΡΒΟΥΛΑ	985
ΒΟΡΙΖΙΑ	1799
ΜΑΓΑΡΙΚΑΡΙ	2255
ΚΙΣΣΟΙ	2361
ΓΑΛΙΑ	2415
ΚΟΥΡΤΕΣ	3044
ΚΑΛΟΧΩΡΑΦΙΤΗΣ	3110
ΓΡΗΓΟΡΙΑ	3473
ΚΑΜΑΡΕΣ	3729
ΜΟΝΟΧΩΡΟ	3747
ΠΑΝΑΓΙΑ	3937
ΖΑΡΟΣ	4250
ΦΑΡΙΟ	4303
ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	4386
ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ	4387
ΜΟΡΟΝΙ	4552
ΝΥΒΡΙΤΟΣ	5561

Πίνακας 7: Αποστάσεις από πλησιέστερους οικισμούς

Πίνακας 4: Απόσταση γηπέδου εγκατάστασης από τους πλησιέστερους οικισμούς.

Εικόνα 3: Η θέση του έργου ως προς τους πλησιέστερους οικισμούς.

Στ) Ως προς το εγκεκριμένο αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Κρήτης (ΦΕΚ 260 ΑΑΠ/2017), η ΜΠΕ περιορίζεται σε γενική αναφορά στις στρατηγικές κατευθύνσεις του εγκεκριμένου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Κρήτης (ΦΕΚ 260/ΑΑΠ/2017), χωρίς να συσχετίζει χωρικά τα επιμέρους έργα με τις ζώνες που αποτυπώνονται στους θεσμοθετημένους χάρτες του Πλαισίου. Από τον Χάρτη Π.2α "Χωροταξική οργάνωση της Περιφέρειας Κρήτης" προκύπτει ότι τα ορεινά/ημιορεινά τμήματα του έργου στην περιοχή μελέτης εντάσσονται στην περιοχή ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, οργάνωσης πολυδραστηριοτήτων και ανάδειξης πολιτιστικών και φυσικών πόρων των ΝΑ παρυφών του Ψηλορείτη, η οποία εκτείνεται από τη Φανερωμένη έως τον Κρουσώνα, ενώ η χαμηλότερη περιοχή προς τη Μεσαρά και τμήματα των συνοδών έργων εντάσσονται στην ευρεία ζώνη ανάπτυξης πρωτογενούς τομέα. Επίσης, η θέση του έργου σύμφωνα με τον χάρτη Π.2δ «Περιβάλλον, πολιτιστική κληρονομιά και τοπίο της Περιφέρειας Κρήτης» βρίσκεται εντός «περιοχής δικτύου πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς». **Για την πλήρη αξιολόγηση της συμβατότητας απαιτείται η αποτύπωση του συνόλου των έργων και ιδίως της γραμμής ηλεκτρικής διασύνδεσης επί των θεσμοθετημένων χαρτών Π.2α και Π.2δ του ΠΧΠ.**

Ζ) Αναφορικά με το Ειδικό Χωροταξικό των ΑΠΕ του 2008:

Για τα συνοδά έργα του σταθμού, που είναι η διασύνδεση των εγκαταστάσεων με το δίκτυο και η βελτίωση υφιστάμενων οδών, εφαρμόζονται οι κατευθύνσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 της ΥΑ 49828/3.12.2008 - ΦΕΚ Β2464/2008, τα γενικά κριτήρια της νομοθεσίας και οι τυχόν ειδικοί κανονισμοί και πρότυπα που

έχουν θεσμοθετηθεί για ορισμένες κατηγορίες συνοδευτικών έργων (π.χ. γραμμές μεταφοράς υψηλής τάσης). Πιο συγκεκριμένα πρέπει να αποκλείεται η χωροθέτηση συνοδών έργων εντός:

α. Των κηρυγμένων διατηρητέων μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και των άλλων μνημείων μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ) του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και των οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1991 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002.

β. Των περιοχών απολύτου προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 και 2 και 21 του ν. 1650/1986.

γ. Των ορίων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).

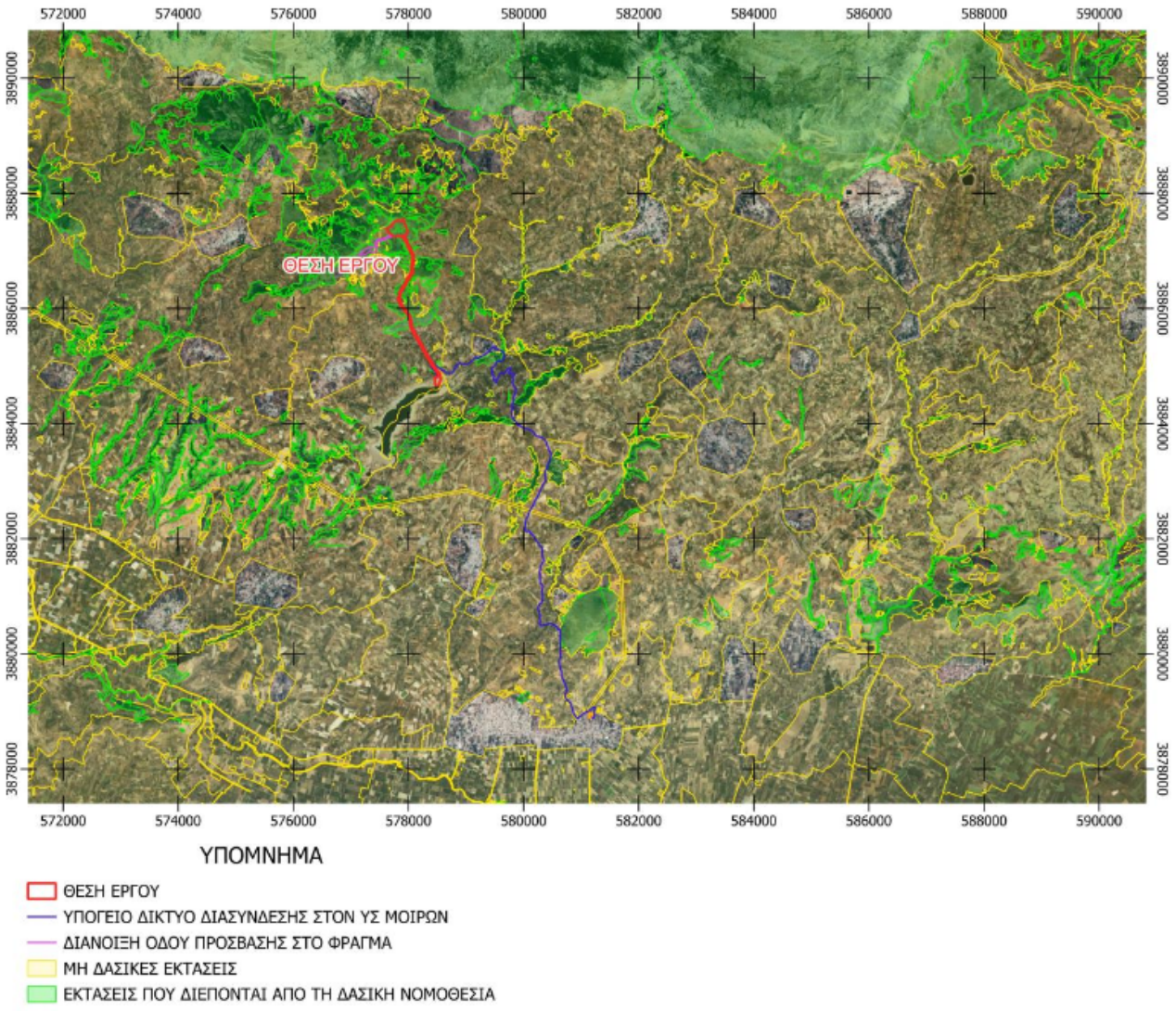
δ. Των πυρήνων των εθνικών δρυμών και των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και των αισθητικών δασών που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως β΄ του παρόντος άρθρου.

ε. Των οικοτόπων προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί ως τόποι κοινοτικής σημασίας στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 259 της 21.9.2006, σ. 1).

θ. Των ακτών κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των νερών κολύμβησης που συντονίζεται από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

ι. Των τμημάτων των λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

Τα έργα διασύνδεσης χωροθετούνται αποκλειστικά εκτός των παραπάνω περιοχών αποκλεισμού. Επιπρόσθετα, το υπόγειο δίκτυο θα ακολουθεί, κατά το δυνατόν, τις υφιστάμενες οδούς προσπέλασης, ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο η εκχέρσωση εκτάσεων ή η γενικότερη υποβάθμιση του περιβάλλοντος (ΜΠΕ κεφ. 5.2, σελ. 40–42).

Εικόνα 5 : Χάρτης με Δασική Κύρωση (πηγή: https://gis.ktimanet.gr/gis/forestsuspension)

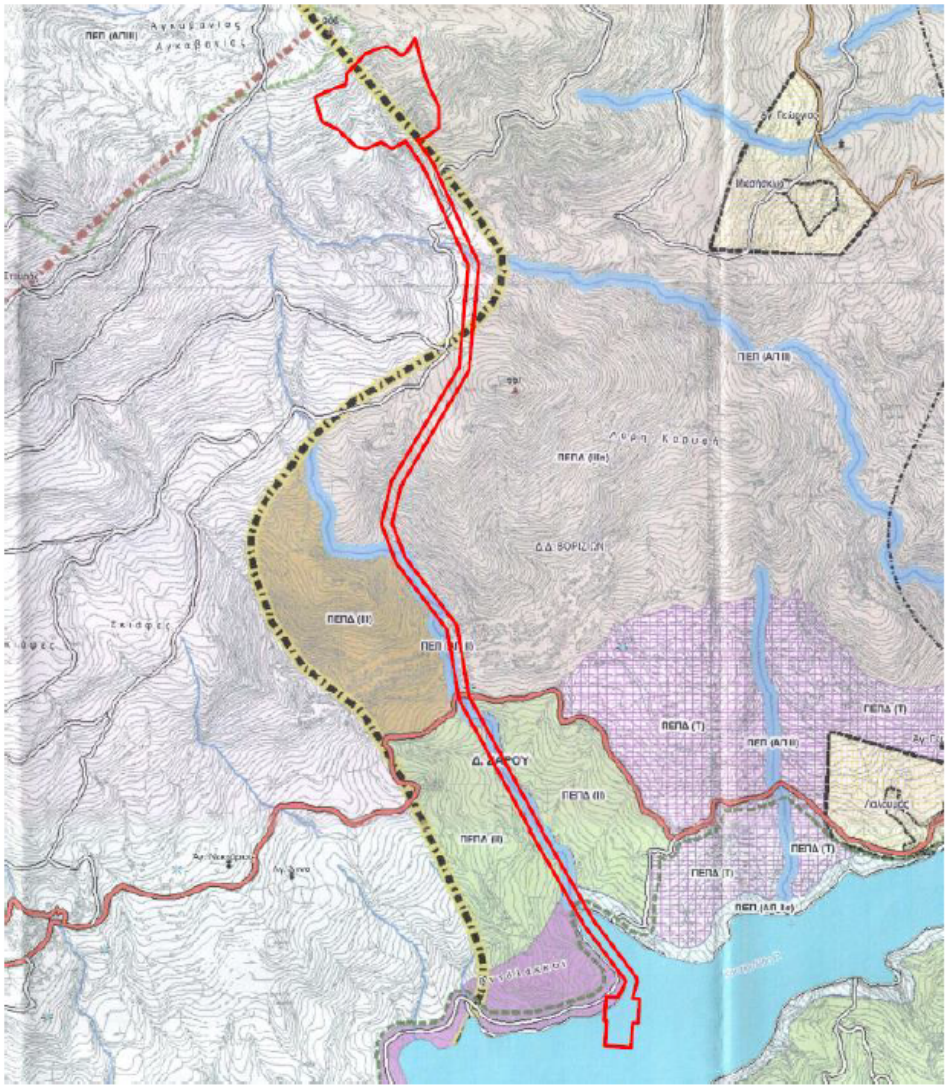
Εικόνα 4: Η θέση του έργου στον κυρωμένο δασικό χάρτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΜΕΤΡΗΣΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ		
ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΟΥ	Χαρακτηρισμός	Εμβαδόν (τ.μ.)
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΟΔΩΝ - ΥΠΟΓΕΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ	ΔΔ, ΔΑ	32495,22
ΑΝΩ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ	ΔΔ, ΑΔ,ΔΑ	72212,68
ΑΓΩΓΟΣ	ΔΔ, ΑΔ, ΔΑ	32407,49
Σύνολο (τ.μ.) = 137.115,39 τ.μ.		

Πίνακας 11: Πίνακας προμέτρησης επιφανειών επέμβασης

ΔΔ	Δάση & Δασικές εκτάσεις στις Α/Φ παλαιότερης λήψης ή προϋφιστάμενα στοιχεία Δάση & Δασικές εκτάσεις στις Α/Φ πρόσφατης λήψης & στις αυτοψίες
ΔΑ	Δάση & Δασικές εκτάσεις στις Α/Φ παλαιότερης λήψης ή προϋφιστάμενα στοιχεία Άλλης μορφής/κάλυψης εκτάσεις στις Α/Φ πρόσφατης λήψης & στις αυτοψίες
ΑΔ	Άλλης μορφής/κάλυψης εκτάσεις στις Α/Φ παλαιότερης λήψης Δάση & Δασικές εκτάσεις στις Α/Φ πρόσφατης λήψης & στις αυτοψίες

Πίνακας 5: Οι προμετρήσεις των επιφανειών επέμβασης σε ΔΔ, ΔΑ, ΑΔ.

Εικόνα 7: Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) Δημοτικής Ενότητας Δήμου Φαιστού (ΦΕΚ ΑΑΠ 300/25-09-20212).

Εικόνα 5: Η θέση του έργου ως προς το Γ.Π.Σ. πρώην Δήμου Ζαρού (Δημοτικής Ενότητας Δήμου Φαιστού).

Επομένως, η ΜΠΕ επικαλείται το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ, που είχε εγκριθεί με την υπ' αρ. 49828/2008 απόφαση (ΦΕΚ Β΄ 2464/3.12.2008) για τα συνοδά έργα διασύνδεσης και βελτίωσης της υφιστάμενης οδοποιίας.
Το κύριο έργο, που αποτελεί αυτοτελή σταθμό αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με τεχνολογία αντλησιοταμίευσης και όχι σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, δεν καλύπτεται από το ΕΠΧΣΑΑ–ΑΠΕ του 2008, καθώς αυτό (το Ειδικό Χωροταξικό) είχε καταρτισθεί με αντικείμενο τη χωρική οργάνωση και χωροθέτηση έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ και δεν περιείχε ειδικές ρυθμίσεις και κριτήρια χωροθέτησης για αυτοτελείς σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με αντλησιοταμίευση.

Η ίδια η ΜΠΕ, στη σελ. 40, αναφέρει ότι οι σταθμοί αποθήκευσης εντάχθηκαν μεταγενέστερα στην περιβαλλοντική νομοθεσία (περί κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες για την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση) και στην ενεργειακή νομοθεσία «χωρίς τον καθορισμό χωρικών περιορισμών για την εγκατάστασή τους».
Το άρθρο 21 (παρ. 2α) του ΕΠΧΣΑΑ–ΑΠΕ του 2008 αναφέρει ότι τα Γ.Π.Σ. και τα Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. δεν μπορούν να εισάγουν περιοριστικές ρυθμίσεις για την ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε. πέραν όσων ήδη προβλέπονται με τις διατάξεις
του Ειδικού Πλαισίου. Η ΜΠΕ παραθέτει αυτή τη διάταξη. Όμως, όπως προαναφέρθηκε, ο εξεταζόμενος σταθμός είναι αυτοτελής σταθμός αποθήκευσης και όχι έργο ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ που ρυθμίζεται από το ΕΠΧΣΑΑ–ΑΠΕ του 2008.
Ως εκ τούτου, για την τεκμηρίωση της συμβατότητας της χωροθέτησης του έργου με το ισχύον χωροταξικό και πολεοδομικό καθεστώς της περιοχής, πρέπει να ληφθεί υπόψη το οικείο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο και το ισχύον Γ.Π.Σ., καθώς οι όποιοι περιορισμοί απορρέουν από τη δασική, υδατική και λοιπή περιβαλλοντική νομοθεσία.

Η) ΓΠΣ Ζαρού – Ζώνη λίμνης Φανερωμένης και οικολογικοί διάδρομοι

Το έργο, κατά το μεγαλύτερο μέρος του βρίσκεται εντός του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) τέως Δήμου Ζαρού (σήμερα Δημοτικής Ενότητας Δήμου Φαιστού), το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση υπ΄αριθμ. 2830/2012 του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (ΦΕΚ ΑΑΠ 300/25-09-2012) (Εικόνα 5).
Ειδικότερα, το έργο αναπτύσσεται:

α) Σε Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμούς Δόμησης (ΠΕΠΔ) οι οποίες είναι οι εξής:

ΠΕΠΔ (ΙΙ): Περιοχές προστασίας τουριστικών πόρων και οικιστικού τοπίου. Οι ΠΕΠΔ ΙΙ έχουν καθοριστεί σε περιοχές με έντονο ανάγλυφο και παρουσία φυσικών και πολιτιστικών πόρων, σε ζώνες με ευαίσθητα αγροτικά τοπία. Στο Γ.Π.Σ. για τις ΠΕΠΔ ΙΙ αναφέρονται μη επιτρεπόμενες χρήσεις γης και ότι «δεν επιτρέπεται αλλοίωση του φυσικού γεωανάγλυφου του γηπέδου σε ποσοστό μεγαλύτερο από 25%».
ΠΕΠΔ (ΙΙΙ): περιοχές προστασίας αγροτικού τοπίου. Αυτές καθορίζονται σε περιοχές όπου παραδοσιακά αγροτικά τοπία γειτνιάζουν με σημαντικούς γεωμορφολογικούς σχηματισμούς, όπως πρανή και πλαγιές λόφων, μικρές κοιλάδες κ.λπ. Και για τις ΠΕΠΔ (ΙΙΙ) στο Γ.Π.Σ. αναφέρονται μη επιτρεπόμενες χρήσεις γης και ότι «δεν επιτρέπεται αλλοίωση του φυσικού γεωανάγλυφου του γηπέδου σε ποσοστό μεγαλύτερο από 25%».
ΠΕΠΔ (ΙΙΙα): γεωργική-χορτολιβαδική γη με παραδοσιακές εκμεταλλεύσεις. Αυτές περιλαμβάνουν παραδοσιακά αγροτικά τοπία και διάσπαρτες κτηνοτροφικές χρήσεις. Και για τις ΠΕΠΔ (ΙΙΙα) στο Γ.Π.Σ. αναφέρονται μη επιτρεπόμενες χρήσεις γης και ότι «δεν επιτρέπεται αλλοίωση του φυσικού γεωανάγλυφου του γηπέδου σε ποσοστό μεγαλύτερο από 25%».

β) Σε Περιοχή Ειδικής Προστασίας ΠΕΠ (ΑΠ ΙΙ): Περιοχές προστασίας ρεμάτων-παρόχθιων οικοσυστημάτων-οικολογικών διαδρόμων, την οποία η ΜΠΕ λανθασμένα ονομάζει ως «ΠΕΠΔ (ΑΠ ΙΙ): περιοχές προστασίας ρεμάτων-παρόχθιων οικοσυστημάτων-οικολογικών διαδρομών» (σελ. 44).
Οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας ΠΕΠ (ΑΠ ΙΙ) ρεμάτων − παρόχθιων οικοσυστημάτων – οικολογικών διαδρόμων που εκτείνονται κατά μήκος των ποταμών και κύριων ρεμάτων καθώς και κατά μήκος των δευτερευόντων ρεμάτων,

το σύνολο των οποίων συμβάλλουν στον ποταμό Κουτσουλίδη, που καταλήγει στο Φράγμα της Φανερωμένης.
Το ελάχιστο πλάτος των ζωνών προστασίας είναι:
Στα κύρια και δευτερεύοντα ρέματα καθορίζεται ζώνη προστασίας πλάτους 20 μ. εκατέρωθεν της βαθειάς γραμμής, μέχρι την οριστική οριοθέτηση τους, εκτός εάν από την προσωρινή οριοθέτησή τους προκύπτει μεγαλύτερη απόσταση. Επισημαίνεται ότι η περιοχή προστασίας ισχύει και για τα εντός των ορίων των οικισμών τμήματα.
Μετά από την οριστική οριοθέτηση των ρεμάτων η ζώνη προστασίας προσδιορίζεται σε 20 μ. πλάτος για το πρωτεύον και 10 μ. πλάτος για το δευτερεύον υδρογραφικό δίκτυο μετά από τη γραμμή οριοθέτησης.
Επιτρεπόμενες χρήσεις γης:
• Η τοποθέτηση μη μόνιμων κατασκευών, με φυσικά υλικά, για χρήση αναψυχής και για σκοπούς διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος (π.χ. παρατηρητήρια ορνιθοπανίδας), ύστερα από τις σχετικές κατά το νόμο εγκρίσεις, με μέγιστη επιφάνεια ανά κατασκευή 20 τ.μ.,
• η άσκηση γεωργίας στις πεζούλες που βρίσκονται σε επαφή με τα ρέματα, υπό τις προϋποθέσεις εφαρμογής βιολογικών μεθόδων και προστασίας της παρόχθιας φυσικής βλάστησης και των υφιστάμενων ξερολιθιών συγκράτησης του εδάφους,
• η εγκατάσταση ΑΠΕ μόνο ως έργα εξυπηρέτησης των έργων και εγκαταστάσεων που επιτρέπονται,
• έργα γεωργικής υδραυλικής, αντλιοστάσια και έργα διευθέτησης και ρύθμισης της ροής υδάτων,
• η κατασκευή φραγμάτων για αντιπλημμυρική προστασία και διαχείριση υδατικών πόρων, που μπορούν να επεκτείνονται και πέραν των ορίων των περιοχών ΠΕΠ (ΑΠ ΙΙ), έστω και αν δεν συμπεριλαμβάνονται στις επιτρεπόμενες χρήσεις των ζωνών που τις περιβάλλουν.

γ) Το αντλιοστάσιο στον ταμιευτήρα Φανερωμένης χωροθετείται σε «περιοχή αναζήτησης θέσης πληροφοριακού κέντρου – δασικής αναψυχής».

Σύμφωνα με τη ΜΠΕ (σελ. 44-45):
«Το φράγμα που θα κατασκευαστεί και ο άνω ταμιευτήρας είναι στη ζώνη ΠΕΠΔ (IIIα) και σε ζώνη που δεν έχουν καθοριστεί χρήσεις γης σύμφωνα και με την παρακάτω εικόνα. Στη ζώνη ΠΕΠΔ (IIIα) επιτρέπονται τα Αντλιοστάσια-Δεξαμενές-Φρεάτια.
Το σύστημα προσαγωγής περνάει από περιοχές που είναι χαρακτηρισμένες ΠΕΠΔ (ΙΙ), ΠΕΠΔ (ΙΙΙ), ΠΕΠΔ (IIIα) και ΠΕΠΔ (ΑΠ ΙΙ). Το σύστημα προσαγωγής θα είναι υπόγειο. Η κατασκευή του συστήματος προσαγωγής θα γίνει επίσης υπόγεια οπότε δεν αναμένεται να διαταράξει το οικοσύστημα και τις οικολογικές διαδρομές. Το αντλιοστάσιο θα είναι σε περιοχή θέσης πληροφοριακού κέντρου-δασικής αναψυχής. Το μεγαλύτερο μέρος του κτιρίου του αντλιοστασίου θα είναι κάτω από το έδαφος οπότε δε θα εμποδίζει τις δραστηριότητες της περιοχής.
Σύμφωνα με τις γενικές και μεταβατικές διατάξεις του ΓΠΣ (ΦΕΚ ΑΑΠ 300/25-09-2012, άρθρο 5, παράγραφος 11) στο σύνολο της έκτασης του δήμου επιτρέπονται οι εγκαταστάσεις και δίκτυα διανομής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης καθώς και εγκαταστάσεις και δίκτυα συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων υπό την προϋπόθεση ότι δεν απαγορεύονται από άλλες επιμέρους διατάξεις και μόνο εφόσον τηρηθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Η κατασκευή του έργου είναι συμβατή με το ισχύον Γ.Π.Σ. της περιοχής και επιπρόσθετα χαρακτηρίζεται ως δημόσιας ωφέλειας που εξυπηρετεί, εκτός των άλλων, τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και έχει θετικές επιδράσεις πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον».

Παρατηρήσεις της υπηρεσίας μας για τη θέση του έργου κατά το μεγαλύτερο μέρος του εντός του Γ.Π.Σ. Ζαρού:

i) Όπως προαναφέρθηκε, η ΜΠΕ λανθασμένα ονομάζει την *ΠΕΠ (ΑΠ ΙΙ): Περιοχές προστασίας ρεμάτων-παρόχθιων οικοσυστημάτων-οικολογικών διαδρόμων*, ως «ΠΕΠΔ (ΑΠ ΙΙ): περιοχές προστασίας ρεμάτων-παρόχθιων οικοσυστημάτων-οικολογικών διαδρομών» (σελ. 44).

ii) Το εξεταζόμενο έργο δεν είναι έργο γεωργικής υδραυλικής, ούτε φράγμα με κύριο σκοπό την αντιπλημμυρική προστασία ή τη διαχείριση υδατικών πόρων. Είναι σταθμός αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με αντλησιοταμίευση. Το αντλιοστάσιο του έργου επίσης δεν είναι ένα απλό υδραυλικό αντλιοστάσιο: περιλαμβάνει αναστρέψιμη στροβιλοαντλία και γεννήτρια ισχύος 15 MW και λειτουργεί τόσο για άντληση όσο και για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Άρα δεν είναι αυτονόητο ότι υπάγεται στην επιτρεπόμενη χρήση "αντλιοστάσια" του Γ.Π.Σ.

iii) Στην παράγραφο 11 του άρθρου 5 του Γ.Π.Σ. αναφέρεται ότι *«Εγκαταστάσεις και δίκτυα διανομής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης καθώς και εγκαταστάσεις και δίκτυα συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων επιτρέπονται υπό την προϋπόθεση ότι δεν απαγορεύονται από άλλες επιμέρους διατάξεις και μόνο εφόσον τηρηθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης»*.

Στα «δίκτυα διανομής/μεταφοράς ενέργειας» όπου εύλογα μπορεί να υπαχθεί το έργο διασύνδεσης με το καλώδιο των 33 kV, όχι όμως ένας σταθμός αποθήκευσης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με φράγμα, άνω ταμιευτήρα και στροβιλογεννήτρια.

iv) Η ΜΠΕ συγχέει τους «οικολογικούς διαδρόμους» με «οικολογικές διαδρομές», έννοιες οι οποίες είναι εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους, συνεπώς καταλήγει σε λανθασμένη εκτίμηση επιπτώσεων και λανθασμένο συμπέρασμα.

v) Ειδικά το υπόγειο σύστημα προσαγωγής φαίνεται να οδεύει σε μεγάλο τμήμα του κατά μήκος της Περιοχής Ειδικής Προστασίας ΠΕΠ (ΑΠ ΙΙ). Σύμφωνα με τη ΜΠΕ *«η κατασκευή του συστήματος προσαγωγής θα γίνει επίσης υπόγεια οπότε δεν αναμένεται να διαταράξει το οικοσύστημα»*, το οποίο δεν ισχύει, καθώς η υλοποίηση του έργου απαιτεί απομάκρυνση της φυσικής βλάστησης και εκσκαφή του φυσικού εδάφους.

Κατόπιν των παραπάνω από τα στοιχεία της ΜΠΕ:

- **Δεν τεκμηριώνεται η συμβατότητα του συνόλου των επιμέρους έργων με τις θεσμοθετημένες χρήσεις γης και τους όρους προστασίας του ΓΠΣ τέως Δήμου Ζαρού (ΦΕΚ 300/ΑΑΠ/25.09.2012).** Ειδικότερα, τμήμα του συστήματος προσαγωγής χωροθετείται εντός της Περιοχής Ειδικής Προστασίας ΠΕΠ (ΑΠ ΙΙ) ρεμάτων – παρόχθιων οικοσυστημάτων – οικολογικών διαδρόμων, στην οποία προβλέπεται ειδικός και περιοριστικός κατάλογος επιτρεπόμενων χρήσεων. Δεν τεκμηριώνεται ότι το προτεινόμενο έργο αντλησιοταμίευσης, το οποίο αποτελεί εγκατάσταση αποθήκευσης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, υπάγεται στις προβλεπόμενες χρήσεις "έργα γεωργικής υδραυλικής, αντλιοστάσια και έργα διευθέτησης και ρύθμισης της ροής υδάτων" ή στην πρόβλεψη περί φραγμάτων για αντιπλημμυρική προστασία και διαχείριση υδατικών πόρων. Η δε αναφορά της ΜΠΕ ότι το σύστημα προσαγωγής είναι υπόγειο αφορά την ένταση της

περιβαλλοντικής επίπτωσης και δεν τεκμηριώνει αυτή καθαυτή τη συμβατότητα της χρήσης γης.
Επιπλέον, για τα τμήματα του έργου που εμπίπτουν στις ΠΕΠΔ (ΙΙ), ΠΕΠΔ (ΙΙΙ) και ΠΕΠΔ (ΙΙΙα), δεν τεκμηριώνεται η συμμόρφωση με τον ειδικό όρο του ΓΠΣ περί μη αλλοίωσης του φυσικού γεωανάγλυφου του γηπέδου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25%. Η ΜΠΕ δεν περιλαμβάνει σχετικό υπολογισμό ανά γήπεδο ή ζώνη, παρ' ότι η κατασκευή του άνω ταμιευτήρα και του φράγματος συνεπάγεται εκτεταμένες εκσκαφές, επιχώσεις και μόνιμη μεταβολή του ανάγλυφου. Απαιτείται συνεπώς ειδική ποσοτική τεκμηρίωση της τήρησης του ανωτέρω περιορισμού.
Η Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Φαιστού είναι αρμόδια για τη χορήγηση βεβαίωσης χρήσης γης περί συμβατότητας ή μη της χωροθέτησης του έργου, σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο Γ.Π.Σ. του πρώην Δήμου Ζαρού.
- **Δεν τεκμηριώνεται η μη διατάραξη του οικοσυστήματος από την κατασκευή ειδικά του υπόγειου συστήματος προσαγωγής κατά μήκος Περιοχής Ειδικής Προστασίας του Γ.Π.Σ.**

Η) Γεωπάρκο UNESCO Ψηλορείτη: Σύμφωνα με τον χάρτη των ορίων του Γεωπάρκου UNESCO Ψηλορείτη, που είναι ανηρτημένος στον ιστότοπο https://psiloritisgeopark.gr/, η θέση του έργου βρίσκεται εντός του Γεωπάρκου. Για το θέμα αυτό η ΜΠΕ δεν αναφέρει κανένα στοιχείο.

ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Ι) Συμβατότητα με τη 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Κρήτης – αξιολόγηση κατά το άρθρο 4 παρ. 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ

Η Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης, με κωδικό ΥΣ EL1340RL00204101H, χαρακτηρίζεται στη 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ Κρήτης ως Ιδιαιτέρως Τροποποιημένο Υδατικό Σύστημα (ΙΤΥΣ), με καθορισμένη χρήση την άρδευση. Το οικολογικό δυναμικό της αξιολογείται ως Μέτριο, η χημική της κατάσταση ως Καλή και ως περιβαλλοντικός στόχος τίθεται η βελτίωση του οικολογικού δυναμικού μετά το 2027 και η διατήρηση της καλής χημικής κατάστασης. Συνεπώς, η περιβαλλοντική αδειοδότηση νέου έργου που δύναται να επιφέρει πρόσθετες υδρομορφολογικές μεταβολές στο ΥΣ πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν προκαλεί υποβάθμιση της κατάστασής του και δεν παρεμποδίζει την επίτευξη του ανωτέρω περιβαλλοντικού στόχου.
Η ίδια η 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ αναγνωρίζει ότι οι σταθμοί με αντλησιοταμίευση δύνανται να αποτελέσουν πίεση για τους υδατικούς πόρους και ότι η αξιολόγηση των επιπτώσεών τους απαιτεί αναλυτικά στοιχεία και εξέταση σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ και τη μεθοδολογία του άρθρου 4 παρ. 7. Παράλληλα, με το βασικό μέτρο Μ13Β0902 «Προσδιορισμός μέγιστου εύρους διακύμανσης στάθμης ταμιευτήρων» προβλέπεται η εκπόνηση μελέτης για τον καθορισμό του μέγιστου αποδεκτού εύρους διακύμανσης της στάθμης των ταμιευτήρων που αποτελούν ΥΣ, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των υδρομορφολογικών αλλοιώσεων.
Η υποβληθείσα ειδική μελέτη του άρθρου 4 παρ. 7 αναγνωρίζει ότι το έργο δύναται να επιφέρει μεταβολές στο υδρολογικό καθεστώς της Τ.Λ. Φανερωμένης λόγω της άντλησης υδάτων, θεωρεί όμως ότι δεν προκαλείται ουσιαστική επιβάρυνση επειδή το νερό επιστρέφει στον κάτω ταμιευτήρα κατά τον κύκλο άντλησης–ηλεκτροπαραγωγής. **Η παραδοχή αυτή αφορά το καθαρό υδατικό ισοζύγιο, δεν**

καλύπτει όμως την αξιολόγηση των υδρομορφολογικών και οικολογικών επιπτώσεων της επαναλαμβανόμενης κυκλικής μεταβολής της στάθμης.
Ειδικότερα, η μελέτη υπολογίζει μεταβολή της στάθμης περίπου ±0,09 m, την οποία στη συνέχεια αξιολογεί ως μηδενική κατά μέσο όρο ετησίως λόγω του κυκλικού χαρακτήρα της λειτουργίας. Η παραδοχή αυτή χρήζει ειδικής επανεξέτασης, δεδομένου ότι η απουσία καθαρής ετήσιας μεταβολής δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη απουσία υδρομορφολογικής πίεσης από επαναλαμβανόμενες αυξομειώσεις της στάθμης. Επιπλέον, στην κύρια ΜΠΕ αναφέρεται για το ίδιο έργο διακύμανση 5,8 cm (σελ. 81), γεγονός που πρέπει να αποσαφηνιστεί και να ενοποιηθεί ως προς τα δεδομένα σχεδιασμού.
Περαιτέρω, στη μελέτη του άρθρου 4.7 εντοπίζονται ζητήματα που απαιτούν διευκρίνιση ή επανέλεγχο. Για το κριτήριο Β.1.1 «Όγκος απόληψης ως % της μέσης ετήσιας εισροής από την υδρολογική λεκάνη» χρησιμοποιείται ως συγκριτικό μέγεθος ποσότητα περίπου 7,8 hm^3/έτος, η οποία αντιστοιχεί στις καταγεγραμμένες απολήψεις για άρδευση και ύδρευση, χωρίς να τεκμηριώνεται επαρκώς ότι αυτή ταυτίζεται με τη μέση ετήσια φυσική εισροή που απαιτεί το συγκεκριμένο κριτήριο. Αντίστοιχα, κατά την αξιολόγηση του κριτηρίου Β.2.1 «Ποσοστό % της περιμέτρου που έχει τροποποιηθεί από αναχώματα ή κρηπιδώματα αστικών περιοχών» αναφέρονται διαφορετικά ποσοστά επέμβασης στην περίμετρο του ταμιευτήρα, μεταξύ των οποίων συνολική επέμβαση 10,85%, ενώ τελικά υιοθετείται τιμή 3,37%, χωρίς να καθίσταται σαφής ο τρόπος εξαγωγής της τελικής τιμής.
Επιπλέον, στον φάκελο παρουσιάζεται ασυνέπεια ως προς την κατάσταση του ΥΣ, καθώς σε σημείο της μελέτης αναφέρεται ότι η οικολογική κατάσταση της Τ.Λ. Φανερωμένης «παραμένει Καλή», ενώ σε μεταγενέστερο σημείο αναφέρεται ορθώς ότι το οικολογικό δυναμικό είναι Μέτριο και η χημική κατάσταση Καλή, όπως προκύπτει και από την εγκεκριμένη 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.
Κατόπιν των ανωτέρω, κρίνεται ότι η συμβατότητα του προτεινόμενου έργου με τους περιβαλλοντικούς στόχους και τα μέτρα της 2ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ Κρήτης δεν τεκμηριώνεται επαρκώς με τα υποβληθέντα στοιχεία. Επίσης, το συμπέρασμα της ειδικής μελέτης ότι δεν απαιτείται εξαίρεση κατά το άρθρο 4 παρ. 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ δεν πρέπει να θεωρηθεί επαρκώς τεκμηριωμένο πριν από την αποσαφήνιση και επανεξέταση των ανωτέρω ζητημάτων. **Για τα δύο αυτά θέματα είναι κρίσιμη η γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.**
ΙΙ) Ελλιπής αποτύπωση και αξιολόγηση του φυσικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα της Τεχνητής Λίμνης Φανερωμένης ως υγροτοπικού οικοσυστήματος
Η περιγραφή του φυσικού περιβάλλοντος στο Κεφάλαιο 8.5 της ΜΠΕ κρίνεται ότι χρήζει ουσιαστικής συμπλήρωσης και εξειδίκευσης ως προς την πραγματική περιοχή μελέτης και ιδίως ως προς την Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης.
Η ΜΠΕ περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό σε γενικές πληροφορίες για τη χλωρίδα και πανίδα του συνόλου του Δήμου Φαιστού και αναφέρει ενδεικτικά ορισμένα είδη, χωρίς να τεκμηριώνει εάν αυτά έχουν πράγματι καταγραφεί στη συγκεκριμένη περιοχή επέμβασης ή στη ζώνη μελέτης του έργου. Παράλληλα, αναγνωρίζει ότι η Λίμνη Φανερωμένης «έχει μετατραπεί σε έναν υδροβιότοπο», αλλά η σχετική οικολογική περιγραφή περιορίζεται ουσιαστικά στην αναφορά Κορμοράνων και Φαλακροκοράκων, χωρίς συστηματική καταγραφή της υγροτοπικής βλάστησης, της ορνιθοπανίδας, της ερπετοπανίδας, και της λοιπής υδρόβιας πανίδας.

Η προσέγγιση αυτή δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στο περιεχόμενο που προβλέπεται για την ενότητα «Φυσικό περιβάλλον» από την Υ.Α. οικ. 170225/2014 (Β΄ 135). Σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ΜΠΕ, στην περιοχή μελέτης πρέπει, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της και τις αναμενόμενες επιδράσεις του έργου, να εντοπίζονται και να παρουσιάζονται στοιχεία όχι μόνο για τη χλωρίδα και την πανίδα, αλλά και, κατά περίπτωση, για την ορνιθοπανίδα και την ιχθυοπανίδα, την οικολογική διάρθρωση της περιοχής, καθώς και τις οικοσυστημικές λειτουργίες και υπηρεσίες, με κατάλληλη χαρτογραφική τεκμηρίωση σε συνδυασμό με τη θέση του έργου.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι η Φραγμολίμνη Φανερωμένης έχει καταγραφεί από το WWF Ελλάς, στο πλαίσιο της βάσης δεδομένων «Υγροτόπιο νήσων – Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας», με κωδικό GR431KRI132, ως τεχνητός, εσωτερικός, μόνιμος υγρότοπος γλυκού νερού, έκτασης περίπου 89,35 ha, με ανοικτή υδάτινη επιφάνεια άνω του 95% και **με αξιολογημένη υψηλή βιολογική σημασία.** Η καταγραφή αυτή αποτελεί ειδικό επιστημονικό δεδομένο για την οικολογική αξία του συγκεκριμένου υδάτινου σώματος, το οποίο όφειλε να συνεκτιμηθεί στην αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης.

Ειδικότερα, η ίδια βάση καταγράφει στη Φανερωμένη παρόχθια και υδρόβια βλάστηση, μεταξύ άλλων *Platanus orientalis, Phragmites australis, Tamarix* sp., *Typha* sp., *Scirpus* sp., *Potamogeton* sp., *Najas marina* και *Nerium oleander*, καθώς και παρουσία του τύπου οικοτόπου 92C0 «*Platanus orientalis* and *Liquidambar orientalis* woods (*Platanion orientalis*)» σε περιορισμένη έκταση. Καταγράφονται επίσης είδη πανίδας άμεσα συνδεδεμένα με το υγροτοπικό οικοσύστημα, όπως η ποταμοχελώνα *Mauremys rivulata* και το γλυκού νερού καβούρι *Potamon potamios.* Ως προς την ορνιθοπανίδα, υπάρχουν καταγραφές, μεταξύ άλλων, για Καλαμοκανά (*Himantopus himantopus*), Σταχτοτσικνιά (*Ardea cinerea*), Λευκοτσικνιά (*Egretta garzetta*), Αλκυόνη (*Alcedo atthis*), Φαλαρίδα (*Fulica atra*) και Νερόκοτα (*Gallinula chloropus*), με μάλιστα σημαντικούς αριθμούς για ορισμένα είδη. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι η οικολογική λειτουργία της λίμνης δεν μπορεί να αποδοθεί επαρκώς με τη γενική αναφορά της ΜΠΕ σε δύο είδη πτηνών.

Περαιτέρω, δεδομένου ότι το έργο δεν βρίσκεται απλώς πλησίον της λίμνης αλλά ενσωματώνει λειτουργικά τη λίμνη στο σύστημα αντλησιοταμίευσης, η αξιολόγηση του φυσικού περιβάλλοντος θα πρέπει να είναι ειδικά προσανατολισμένη στις οικολογικές λειτουργίες που ενδέχεται να επηρεάζονται από τον νέο τρόπο λειτουργίας. Θα πρέπει επομένως να εξεταστούν τουλάχιστον:

- η σύνθεση και η εποχική παρουσία της ορνιθοπανίδας και ειδικότερα η χρήση της παρόχθιας ζώνης για τροφοληψία, ανάπαυση, διαχείμαση ή/και αναπαραγωγή,
- τα αμφίβια, τα ερπετά και τα υδρόβια ασπόνδυλα, καθώς και η πιθανή έκθεσή τους σε αναρρόφηση ή τραυματισμό από τη λειτουργία της κάτω υδροληψίας,
- η παρόχθια και υδρόβια βλάστηση και η σχέση της με το εύρος και τον ρυθμό μεταβολής της στάθμης,
- οι οικολογικές λειτουργίες της αβαθούς παρόχθιας ζώνης, η οποία είναι κατά κανόνα δυσανάλογα σημαντική σε σχέση με την έκτασή της για υδρόβιους και παρυδάτιους οργανισμούς,

- οι οικοσυστημικές υπηρεσίες της λίμνης, ιδίως ως ενδιαίτημα άγριας πανίδας και ως στοιχείο οικολογικής συνδεσιμότητας στο ευρύτερο αγροτικό και ημιορεινό τοπίο,
- η επίδραση της συχνότητας, του εύρους και κυρίως του ρυθμού των λειτουργικών αυξομειώσεων της στάθμης, όχι μόνο της μέγιστης αριθμητικής μεταβολής που αναφέρει η ΜΠΕ,
- η θέση, η γεωμετρία και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της κάτω υδροληψίας/εκβολής και τα αναγκαία τεχνικά μέτρα αποκλεισμού ή ελαχιστοποίησης της εισόδου υδρόβιων οργανισμών.

Σημειώνεται επιπλέον ότι η ΜΠΕ παρουσιάζει τις πλησιέστερες περιοχές Natura 2000 ως ευρισκόμενες «σε μακρινή απόσταση», ενώ η ίδια δίνει για τις GR4330005 «Όρος Ίδη (Βορίζια, Γερανοί, Καλή Μαδάρα)» και GR4310009 «Κρουσώνας – Βρωμόνερο Ίδης» ελάχιστη απόσταση περίπου 1,81 km από το γήπεδο του έργου. Δεδομένου ότι για το κύριο εμβαδικό έργο η ίδια η ΜΠΕ ορίζει περιοχή μελέτης σε απόσταση 2 km από τα όρια του γηπέδου, τμήμα των ως άνω Natura εμπίπτει εντός της οριοθετημένης περιοχής μελέτης. Συνεπώς, η περιγραφή του φυσικού περιβάλλοντος πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τα προστατευτέα αντικείμενα και τους στόχους διατήρησης των συγκεκριμένων τόπων, χωρίς η εκτός Natura χωροθέτηση του κυρίως έργου να θεωρείται από μόνη της επαρκής λόγος αποκλεισμού σχετικών επιπτώσεων. Οι δύο τόποι περιλαμβάνονται στο ισχύον δίκτυο Natura 2000 της περιοχής του Ψηλορείτη.

ΙΙΙ) Μελέτη θραύσης άνω φράγματος

Στη «Μελέτη Θραύσης Φράγματος», η οποία αποτελεί παράρτημα της ΜΠΕ, δηλώνεται ότι εξετάζεται η θραύση του νέου φράγματος του άνω ταμιευτήρα του έργου αντλησιοταμίευσης στη θέση «Αγκαβανιάς» και η διόδευση του πλημμυρικού κύματος που θα προκύψει κατάντη. Η ίδια μελέτη αναφέρει ότι το πλημμυρικό κύμα καταλήγει στην Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης, η οποία αποτελεί τον τελικό αποδέκτη του.

Ωστόσο, στη σελ. 3 της μελέτης αναφέρεται ότι «ο κάτω ταμιευτήρας είναι υφιστάμενος και αποτελείται από την τεχνητή λίμνη Βαλσαμιώτη», αναφορά η οποία είναι ασύμβατη με τα λοιπά στοιχεία της ίδιας μελέτης και της ΜΠΕ, όπου ως κάτω ταμιευτήρας του έργου προσδιορίζεται η Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης.

Τίθεται, επομένως, το ερώτημα εάν το σύνολο των γεωμετρικών, υδρολογικών και υδραυλικών δεδομένων, των παραδοχών, των σεναρίων αστοχίας και των αποτελεσμάτων της προσομοίωσης HEC-RAS που χρησιμοποιήθηκαν στη μελέτη θραύσης αφορούν αποκλειστικά το προτεινόμενο άνω φράγμα στη θέση «Αγκαβανιάς» και τη διόδευση του πλημμυρικού κύματος έως την Τεχνητή Λίμνη Φανερωμένης ή εάν έχουν μεταφερθεί από μελέτη άλλου έργου ή άλλου ταμιευτήρα.

13. Την εισήγηση της κας **Καγιαμπάκη Άννας** προϊσταμένης Δ/νσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.

14. Τις απόψεις του κου **Ντισπυράκη Γεώργιου**, Αντιδήμαρχος Δ. Φαιστού και προέδρου Φράγματος Φανερωμένης.

15. Τις απόψεις του κου **Φουστανάκη Εμμανουήλ,** πρόεδρος ΤΟΕΒ Β’ Ζώνης Μεσσαράς.

16. Την εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. **Ξυλούρη Νικόλαου**, με την οποία μεταξύ άλλων ανέφερε: «**εισηγούμαι** στην Επιτροπή την **αναβολή έκφρασης άποψης επί της ΜΠΕ του έργου: «ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ**

ΙΣΧΥΟΣ 15,00 MW ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 128 MWh΄΄ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΓΚΑΒΑΝΙΑΣ, Δ.Ε. ΖΑΡΟΥ, ΜΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΣΤΟΥ, Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ», προκειμένου να συζητήσουν ο Δήμος Φαιστού και οι ΤΟΕΒ με τους επενδυτές τη χωροθέτηση της μονάδας και τα ανταποδοτικά τέλη προς το Δήμο και τους ΤΟΕΒ, να εκφράσει τις απόψεις του το Δημοτικό Συμβούλιο Δ. Φαιστού για τους περιβαλλοντικούς όρους της ΜΠΕ και να προσέλθει σε επόμενη συνεδρίαση της επιτροπής ο μελετητής ή ο εκπρόσωπος της εταιρίας να παρουσιάσει τη μελέτη και να ενημερώσει τα μέλη.

17. Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.
΄Υστερα από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Αναβάλει την έκφραση άποψης για τους Περιβαλλοντικούς Όρους της ΜΠΕ του έργου: **«ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΑΝΤΛΗΣΙΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 15,00 MW ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗΣ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 128 MWh΄΄ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΓΚΑΒΑΝΙΑΣ, Δ.Ε. ΖΑΡΟΥ, ΜΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΦΑΙΣΤΟΥ, Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ»,** προκειμένου να συζητήσουν ο Δήμος Φαιστού και οι ΤΟΕΒ με τους επενδυτές τη χωροθέτηση της μονάδας και τα ανταποδοτικά τέλη προς το Δήμο και τους ΤΟΕΒ, να εκφράσει τις απόψεις του το Δημοτικό Συμβούλιο Δ. Φαιστού για τους περιβαλλοντικούς όρους της ΜΠΕ και να προσέλθει σε επόμενη συνεδρίαση της επιτροπής ο μελετητής ή ο εκπρόσωπος της εταιρίας να παρουσιάσει τη μελέτη και να ενημερώσει τα μέλη**,** σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **24-09-2026**

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας

Νικόλαος Ξυλούρης

Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος ΠΚ

Τα Μέλη